

కదా? వంచవర్ ప్రణాళికలు వెళుతుంటున్నారని. దేశం వురోగమిస్తున్నదంటున్నారు: కాని ఎక్కడా అభివృద్ధి కనిపించడం లేదంటే నమ్మండి. రోజురోజుకు ముందుకపోతున్నామంటున్నారు కాని నన్నడిగితే వెనక్కి పోతున్నామంటున్నాను' అని 'ఏమంటారు? అన్నట్లుగా చుట్టూ ఒకసారి చూశాడ అవునన్నట్లుగా తలబూపాడు వాళ్ళు.

నేను ఊరుకోలేదు. 'అభివృద్ధి చెందటంలేదని ఎవరంటారండీ స్వతంత్రం వచ్చిన నాటికి రోజుకి పోల్చి చూడండి. అభివృద్ధి జరిగింది లేనదీ మీకే తెలుస్తుంది. పైగా అభివృద్ధిమెల్లిగా జరుగుతుంటే కాని ఒక్కసారే కావాలంటే ఏలా వస్తుందండీ? అన్నానే ఎవరూ మాట్లాడలేదు. చంద్రం జవాబు చెబుతాడో నన్నట్లుగా అందరూ అతనివైపే చూశారు.

అందరూ తనవంకే చూడక గుర్తించి చంద్రం ఒక్కసారి గొంతు సరిచేసుకొని, జేబు రుమాలు మొహం తుడుచుకొని మొదలపెట్టాడు.

'ఏం అభివృద్ధి సాధించడం తూరు దేశం? ఈ రైలు బం చూడండి. మునుపెట్టా ఉండేవి ఇప్పుడు కూడా అట్లానే ఉన్నాయి కాని ఏం మారలేదుగదా. ఎప్పుడైతే గంట, రెండుగంటలు ఆలస్యం రావటమే కాని సరియైన టైము ఒక్కటి వచ్చిన పాపాన పోలే కదా? ఉదాహరణకి ఈ బండే తీసికోండి. ఇప్పటికే అరగంట ఆలస్యమైంది. ఇంకా బయల్దేరలేదుకదా? రైళ్ళలో జనం నానాటికీ పెరుగుతున్నారే కాని తగ్గటంలేదుగదా? అలాంటప్పుడు అదనంగా రైలుబం వేయవద్దండీ. పోనీ కనీసం రైలు రైలుకి అదనంగా కొన్ని రైలు

పెట్టెలు తగిలిస్తేనే? ఇలా కూర్చో దానికి చోటులేక, గాలి కూడా రావడానికి చోటులేకుండా ఎన్నాళ్ళని ప్రయాణం చేయడం? ఈ ఒక్క విషయమే కాదు. ఏది తీసుకున్నా ఇంతే అని చిన్న ఉపన్యాసమిచ్చాడు. పెట్టెలోని వారంతా తమ సాధక బాధకాలు బాగా చెప్పాడనే ఉద్దేశంతో అతను చెప్పిందాన్ని ఆమోదించారు. నేను అతనికి సమాధాన మిద్దామనుకున్నాను. కాని దాంతో వాదన పెరుగుతుందని మాట్లాడకుండా కూర్చోన్నాను. ఎవరో ఒకాయన అతన్ని 'ఎంతవరకూ చదువుకున్నారండీ' అని అడిగాడు. 'బి.ఎ.' అని తీవిగా జవాబిచ్చాడు. 'హారి పిడుగా, బాగా కోస్తున్నాడే' అని ఆశ్చర్యపోయాను.

ఇంతలో ఒక పల్లెటూరాయన వచ్చి మా పెట్టెలో ఎక్కాడు. చాలా రద్దీగా వున్న కారణం చేత అలాగే ఒక మూల నిలుచున్నాడు. పెట్టెలోని వాళ్ళంతా, ఇప్పటికే చోటులేక మేము ఇబ్బంది పడుతుంటే ఈయన ఎక్కడ నుంచి వచ్చాడా? అన్నట్లు అతన్ని చూశారు. 'తెనాలి వెళ్ళే బండి ఇదేనండీ?' అని ప్రశ్నించాడు ఆయన. 'అమాత్రం తెలికుండా ఎట్లా ఎక్కావయ్యా? అది బ్రాడ్ గేజీ, ఇది మీటర్ గేజీ. అమాత్రం తెలిదూ?' అని వినుక్కుంటూ అన్నాడు చంద్రం. 'అవన్నీ నాకేం తెలుస్తదిబాబూ. సదువుకున్నోరు మీకే తెలియాలి' అన్నాడు ఆయన అమాయకంగా. అక్కడున్న వాళ్ళు ఆయనకి తెనాలి బండి చూపించి వెళ్ళమన్నారు.

'ఇదొకటి. ఏ రైలు ఎక్కడికి వెళుతుందో అమాత్రం తెలిదుటండీ'

తెనాలి రైలు బ్రాడ్ గేజీ. ఇది మీటరు గేజీ. అదిగాక ప్రతి రైలు మీద అది ఏ వూరు వెళుతుందో రాసే వుంటుందాయ్. అమాత్రం చూసుకోకూడదూ? ఏదో ఒక రైలు వెళ్ళేయడం, తర్వాత అక్కడున్న వారిని అడగటం ఎక్కడికి వెళ్తుందని, ఎందుకు చేప్పండి ఇవన్నీ. ఇందులో ఇంకో చిత్రం చూశారా? ఆ రైలు ఎక్కడికి వెళ్తుందో తెలిసి కూడా అడుగుతారు కొంతమంది. ఈ పల్లెటూరి వారంతా అంతే నండీ' అన్నాడు చంద్రం.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. 'తన్నా చియ్యో, నువ్వు పల్లెటూరి వాడివి కాక, లండన్ నుంచి వచ్చినదొరవా' అనుకున్నాను నేను.

గంట కొట్టారు. గార్లు పచ్చ జండా అటూ ఇటూ ఉపాడు. జేబులోంచి విజిల్ తీసి గట్టిగా ఉపాడు. రైలు పెద్దగా కూతపెట్టి మెల్లిగా కదిలింది, 'హమ్మయ్య' అని ఊపిరి పీల్చాడు చంద్రం. 'ఇప్పటికి కదిలింది తీరుబడి చేసుకుని. 'అన్నట్లు నరసరావుపేట ఎన్నిగంటలకు వెళ్తుందండీ?' అని పక్క నున్నాయనను అడిగాడు. 'ఇది విజయవాడ వెళ్ళే రైలండీ' అన్నాను నేను. 'అ!' అని ఆశ్చర్యపోయాడు చంద్రం. అతని ముఖం పాలి పోయింది. రైలు ఇంకా స్టాప్ ఫారం దాటలేదు. వెంటనే చకచకా తలవంచుకొని దిగిపోయాడు. పెట్టెలోని జనమంతా నవ్వుకున్నారు.

[గమనిక : విజయవాడ - గుంటూరు రైలు మార్గం బ్రాడ్ గేజీగా చేయక ముందు జరిగిన కథగా గ్రహింప మనవి.]

□□□